

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Att: Malin Malmström och Therese Villard

Via e-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se; fi.fma.b@regeringskansliet.se

Stockholm
2025-09-15

Ert dnr
2025/01199

Vårt dnr
2025/090

Remissvar angående Promemorian EU:s bankpaket

Näringslivets Regelrådet (nedan NNR) har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Under 2008 påbörjades ett arbete på global nivå med att se över det internationella ramverket om kapitaltäckning och i december 2010 kom den s.k. Baselkommittén med ett förslag till ett nytt ramverk om kapitaltäckning, den s.k. Basel 3-överenskommelsen. Det övergripande syftet med överenskommelsen var att stärka institutens förmåga att stå emot förluster och att minska sannolikheten för nya finansiella kriser. Det nya ramverket innebär både en höjning av kapitalbasen och skärpta krav på vilken sorts kapital som får räknas in i institutens kapitalbas. Dessa åtgärder anses inte ha varit tillräckliga för att hantera alla de risker som identifierades under krisen. Baselkommittén har därför tagit fram ett antal kompletterande standarder. Men även om den totala kapital-nivån hos kreditinstituten nu generellt bedöms som tillfredsställande har vissa av de problem som identifierades i samband med den globala finanskrisen ännu inte lösts. Det har därför ansetts viktigt att anta de kvarstående delarna av Basel 3-överenskommelsen.

Under våren 2024 antog Europaparlamentet och rådet ändringar i rättsakterna på området. Genom ändringarna genomförs på EU-nivå bland annat de kvarstående delarna av Basel 3-överenskommelsen.

De aktuella förslagen i Sveriges implementering innebär ändringar i flera olika lagar, bland annat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det föreslås även en ny lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet. De förslag till lagändringar som nu lämnas bedöms i promemorian vara nödvändiga för att genomföra de ändringar i kapitaltäckningsdirektivet som har gjorts inom ramen för det så kallade bankpaketet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 11 januari 2026 förutom ändringarna om en särskild tillståndsplikt och särskilda tillsynsbestämmelser för företag från länder utanför EES som vill

tillhandahålla centrala bankrelaterade tjänster från en filial i Sverige, som föreslås träda i kraft den 11 januari 2027.

Överimplementering

NNR uppfattar att ändringsförslagen i vissa delar går utöver de krav som uppställs i ändringsdirektivet.

I promemorian föreslås bl.a. införas ett lagkrav om att den verkställande direktören inte ska få ingå i institutets styrelse. Till grund för ändringen hänvisas i promemorian till de ändringar som gjorts i art. 3.1.9 och 88.1. NNR uppfattar att tolkningen av skrivningarna i dessa ändringar inte är entydiga samt att art. 88 i ändringsdirektivet inte explicit anger något om att en verkställande direktör inte får ingå i institutets ledningsorgan i dess lednings- eller tillsynsfunktion. Det förefaller NNR som att ändringsdirektivet inte ger vid handen att den svenska ordningen, där en verkställande direktör kan ingå i bolagets styrelse, måste ändras på sätt som framgår av promemorian. Denna överimplementering och skälen därtill behöver beskrivas på ett mycket tydligare sätt för att underlaget eventuellt ska kunna ligga till grund för lagstiftning.

I promemorian anges vidare att kartläggning av arbetsuppgifter bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag. Sådan kartläggning eller redogörelse ska finnas tillgänglig och meddelas till de behöriga myndigheterna i god tid och på begäran. Vidare återges vad som anges i art 88.3 ändringsdirektivet om att individuella redogörelser ska lämnas för samtliga ledamöter i ledningsorganet i dess ledningsfunktion.

NNR uppfattar att det behöver klargöras att ledamöter i ledningsorganet inte ska anses omfatta styrelsens ledamöter. Promemorian anger att såväl ledningsorganet i dess ledningsfunktion som ledningsorganet i dess tillsynsfunktion ska utgöra ledningsorganet. I art 88.3 nämns endast samtliga ledamöter i ledningsorganet i dess ledningsfunktion. NNR uppfattar att det är fråga om två organ med olika roller i bolaget, där den ena rollen kan hänföras till den verkställande direktören och den andra till styrelsen och dess ledamöter. För att riktlinjerna till den myndighet som ska ta fram föreskrifter på lägre nivå ska bli rättvisande, bör det förtydligas att styrelsens ledamöter inte omfattas av kravet på individuell redogörelse. NNR uppfattar att detta utgör en överimplementering som behöver beskrivas och motiveras mer ingående för att underlaget eventuellt ska kunna ligga till grund för lagstiftning.

Bakgrund överimplementering

För att undvika och tydliggör de negativa effekter som överimplementering innebär för svenska företag anser NNR att det är EU-lagstiftningens miniminivå som ska gälla vid genomförande och tillämpning. Konsekvensutredningen ska innehålla en beskrivning av miniminivån och en bedömning av om den kommer att överskridas. Det behöver redogöras för om:

- Nationella regelkrav läggs till utöver det som krävs i direktivet.
- Området för reglernas tillämpning utvidgas.
- Möjligheter till undantag inte utnyttjas eller utnyttjas bara delvis när detta kan leda till hinder på den inre marknaden.
- Nationella regelkrav som är mer omfattande än vad som krävs av det aktuella direktivet behålls.
- Kraven i ett direktiv genomförs tidigare än det datum direktivet kräver.

- Strängare sanktioner eller andra efterlevnadsmekanismer används än vad som är nödvändigt för att genomföra lagstiftningen på ett korrekt sätt.

I det fall miniminivån överskrids bör konsekvensutredningen innehålla en motivering till varför, en beskrivning av vilka genomförandeåtgärder som föreslås och en bedömning av vilka effekter detta får för företag. För att undvika att svenska företag får konkurrensnackdelar och högre kostnader i förhållande till sina konkurrenter behöver jämförelser också göras med hur övriga nordiska länder och andra EU medlemsstater planerar, respektive har genomfört eller tolkat EU-lagstiftning. Syftet med jämförelserna är att undersöka om mer effektiva alternativ finns, som kan användas i Sverige.

Slutsats

NNR anser att överimplementering som huvudregel bör undvikas då det leder till ökade olikheter och minskad transparens om vilka regler som gäller på den inre marknaden och riskerar att snedvrider konkurrensen till nackdel för svenska företag. Vid övervägande att överskrida miniminivån måste konsekvensutredningen innehålla en motivering till varför, en beskrivning av vilka genomförandeåtgärder som föreslås och en bedömning av vilka effekter detta får för företag. NNR finner därför att underlaget behöver kompletteras med avseende på de förslag till överimplementering som föreslås.

August Liljeqvist
Näringslivets Regelnämnd